

Handläggare
Charlotte Gredenberg
Telefon: 08-50824452

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2023-08-31

Remiss av Förskolerapport 2022

Svar på remiss från Kommunstyrelsen Dnr KS 2023/579.

Förvaltningens förslag till beslut

Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen fått i uppdrag att besvara remissen om förskolerapport 2022. Förskolerapporten syftar till att ge en stadsövergripande bild av både fristående och kommunal förskola i Stockholms stad 2022. Förvaltningen instämmer med förskolerapportens utvecklingsområden men vill komplettera med ytterligare tillägg utifrån lokala förutsättningar.

Bakgrund

Utbildningsnämnden har i uppdrag från kommunfullmäktige att årligen ta fram en förskolerapport. Förskolerapporten syftar till att ge en stadsövergripande bild av både fristående och kommunal förskola i Stockholms stad 2022. Kommunstyrelsen har remitterat förskolerapport 2022 till stadsdelsnämnden för yttrande.

Ärendet

Förskolerapporten innehåller slutsatser utifrån följande områden:

- tillgång till förskola och tidigare förberedelser för fortsatt utbildning
- personalens utbildningsnivå och faktiska förutsättningar för uppdraget
- bidra till en likvärdig kvalitet i stadens förskola genom bättre uppföljningsmetoder

Förskolerapporten föreskriver att åtgärder inom dessa områden bör prioriteras för att förbättra kvaliteten och likvärdigheten för alla barn i Stockholms stads förskola.

Skärholmens stadsdelsförvaltning
Avdelning förskola

Måsholmstorget 20, 127 26 Skärholmen
Box 503
127 26 Skärholmen
Växel 08-508 24 000
Fax
skarholmen@stockholm.se
stockholm.se

Vid halvårsskiftet år 2023 är det den nya förskoleförvaltningen som tar över arbetet med uppföljning, samordning och återrapportering.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning förskola.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen instämmer med förskolerapportens utvecklingsområden men vill komplettera med ytterligare tillägg utifrån lokala förutsättningar. Förvaltningen beskriver nuläget inom förvaltningens förskolor utifrån de slutsatser och behov av åtgärder som lyfts i förskolerapporten. Förvaltningen anser att förskolerapporten inte visar den variation av utmaningar som finns mellan stadsdelarna inom staden. Förvaltningen skulle önska att förskolerapporten gav en tydligare bild av de olika utmaningar och behov av resurser som finns inom stadsdelarna idag givet lokala behov och förutsättningar.

Tillgång till förskola och tidigare förberedelser för fortsatt utbildning

Förvaltningen ser en utmaning med att tillhandahålla förskola för alla barn under kommande ökning av nybyggnationer i stadsdelsnämndsområdet. Att projektera, beställa och bygga nya förskolor är, enligt nuvarande modell och utifrån det ekonomiska läget, mycket kostnadsdrivande för förvaltningen.

Inventering av icke inskrivna barn

Andelen inskrivna barn i Skärholmen är lägre än de flesta övriga stadsdelsnämndsområden. Förvaltningen ser att dessa siffror behöver analyseras vidare för att genomföra rätt insatser.

Uppdraget om att öka inskrivningsgraden är komplext utifrån att det saknas kompletta och korrekta underlag kring vilka barn som inte är inskrivna i förskolan. Informationen i stadens köhanteringssystem kräver manuell bearbetning och personella resurser. En grupp av de barn som inte är inskrivna i förskolan står i kö men har ännu inte fått plats eller står i kö men har inte börjat ännu. Vid en närmre analys av inventeringen är andelen ej inskrivna lägre än de siffror som presenteras i förskolerapporten.

Förvaltningen anser att inventeringen av ej inskrivna barn med fördel kan ske centralt för att säkerställa att samma parametrar används. Det skulle även ge staden en översiktlig bild av var dessa barn bor.

Övergång förskola-skola

Förvaltningen ser med fördel en utvecklad samverkan mellan förskola och grundskola där grundskolan bygger vidare på de kunskaper barnen förvärvat. Förvaltningen har tillsammans med grundskolan reviderat riktlinjer för övergångar och under hösten utvärderas arbetssätten.

Personalens utbildningsnivå och faktiska förutsättningar för uppdraget

Funktionellt delat ledarskap

Förvaltningen genomförde våren 2021 en organisationsjustering med syfte att bland annat främja det pedagogiska ledarskapet, ett så kallat funktionellt delat ledarskap. Syftet är att rektorerna därmed ska arbeta mer strategiskt och operativt. Till exempel att praktiktäna, tillsammans med pedagoger, följa upp satsningar och utveckla det systematiska kvalitetsarbetet. Rektor ansvarar för det nationella pedagogiska uppdraget och har ett tätt samarbete med enhetschef som ansvarar för det kommunala/administrativa uppdraget.

Kärnverksamhet och kompetensutveckling

En stor utmaning inom förskolan vad gäller fortbildnings- och utbildningsinsatser för medarbetare, är att kärnverksamheten pågår mellan 06.30-18.30.

Språkliga kunskaper

Den språkliga kompetensen i svenska hos medarbetare är en utmaning. Utifrån lokala förutsättningar där barnen är i stort behov av språkrika miljöer innebär utmaningen att förvaltningen behöver genomföra olika typer av insatser. En av dessa är en språkkurs i svenska för pedagoger som har fortgått sedan våren år 2020. Förvaltningen ser ett behov av att klargöra vad som är en acceptabel språknivå hos medarbetare och hur länge insatsen därmed ska pågå. En ytterligare utmaning som behöver lyftas är svårigheten som finns med att särskilja språkliga- och eller kompetensmässiga brister.

Förskolerapporten konstaterar att flerspråkigheten bland barn och personal varierar stort över staden. Skärholmen har en hög andel flerspråkiga barn där 62,3 % av barnen i förskolorna har ett annat modersmål än svenska. 86 % av förskollärare och barnskötare är flerspråkiga. Det medför utmaningar i förutsättningarna för att bedriva ett språkutvecklande arbete i svenska språket.

Utbildning

Förvaltningen ser positivt på att personer som läst yrkespaketet för barnskötare numer räknas som personer med "viss pedagogisk utbildning". Dock ser förvaltningen fortsatt en utmaning i att yrkespaketet inte resulterar i ett examensbevis som efter en avslutad gymnasial utbildning. Framöver blir det även viktigt att försöka synliggöra den kompetens som finns inom gruppen "övrig utbildning" och vilka kompetensutvecklingsinsatser som krävs.

Förskolans kompensatoriska uppdrag

På sidan 17 i förskolerapporten står det att läsa att den "språkutvecklande undervisningen kan därmed behöva anpassas till de särskilda förutsättningar som råder lokalt på stadsdelsnivå".

Givet förskolans kompensatoriska uppdrag anser förvaltningen att det istället ska framgå att den språkutvecklande undervisningen *ska* anpassas till barngruppens förutsättningar.

Förvaltningen ser en utmaning, utifrån givna medel, vilka prioriteringar förskolan ska göra. Hur ska resursfördelningen (exempelvis fördelning och andel av legitimerade förskollärare), se ut för att förskolans ska kunna uppfylla sitt kompensatoriska uppdrag.

Bidra till en likvärdig kvalitet i stadens förskola genom bättre uppföljningsmetoder

Förskolerapporten lyfter att samverkan mellan stadsdelsnämndsområden kan utvecklas för ett mer gemensamt systematiskt kvalitetsarbete inom staden. Förvaltningen ser positivt på en utvecklad samverkan mellan stadsdelsnämndsområden men ser att samverkan behöver grundas i ett tydligt gemensamt uppdrag. Exempelvis gemensamma riktlinjer utifrån tolkning av lagtext.

Utifrån den nya förskolenämndens uppdrag, i enlighet med beslutad budget från Kommunfullmäktige, finns flera områden där samverkan främjar ett gemensamt systematiskt kvalitetsarbete.

Jämställdhetsanalys

Förskolerapporten lyfter skillnader i förskoleundersökningens resultat mellan pojkar och flickor. I övrigt behandlas inte jämställdhetsfrågor i rapporten och dess slutsatser bedöms inte ha några negativa konsekvenser för jämställdhet.

Patrik Åhnberg
Stadsdelsdirektör
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Kim Lagerquist
Ansvarig
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Förskolerapport 2022
2. Tjänsteutlåtande utbildningsförvaltningen
3. Protokollsutdrag förskolenämnden, protokoll nr 2/2023 26 april 2023

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Patrik Åhnberg, Stadsdelsdirektör	2023-06-21
Kim Lagerquist, Ansvarig	2023-06-20